

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

1504, София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р **СТЕФКО ИЛИЕВ СМОЛЕНОВ**,
доцент в катедра „Национална и международна
сигурност“ на факултет „Национална сигурност и
отбрана“ при

Военна академия „Георги Стойков Раковски“- гр. София,
бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82, живущ в гр.
София, ж. к. Христо Смирненски, бл. 30, вх. А, ет. 5, ап.
21, тел.

GSM 0888798952

за дисертационния труд на **Емил Живомиров Георгиев**
на тема „Създаване на универсална методика за
проектиране на отдалечено видеонаблюдение за
корпоративна сигурност“,

представен за придобиване на образователната и научна
степен „доктор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност
и отбрана“, професионално направление 9.1 „Национална
сигурност“, докторска програма „Военнополитически проблеми
на сигурността“

Научен ръководител:
доц. д-р **Иван Панчев**

2018

1. Актуалност и значимост на разработвания в дисертационния труд проблем

В своята дисертация Емил Георгиев разглежда един интересен, особено актуален и неизследван до момента проблем, свързан с изграждане на системи за отдалечено видеонаблюдение на обекти не само на корпоративната сигурност но и с по-широко приложение за значителна част от инфраструктурата на системата за национална сигурност.

С увереност може да се твърди че с предложената за рецензия дисертация е направен успешен опит за научно-теоретично осмисляне на съществуващите до момента практики при инсталиране и използване на различни по възможности системи за видеонаблюдение. Още повече, че видеонаблюдението посредством най-новите технологични продукти в тази област се утвърждава като незаменимо средство в системата за сигурност на съвременните корпорации, но и за получаване на достоверна информация, необходима за успешния мениджмънт.

Затова се очаква, с оглед на съвременните заплахи в сферата на сигурността, посредством непрекъснатото и динамично развитие на средствата за видеонаблюдение те да заемат все по-осезаемо място в различните области от обществения живот. Наблюдава се засилена тенденция те да се наложат като необходим източник на информация за добро управление и същевременно като средство за превенция и спомагащо разкриването на престъпна дейност в най-широкия диапазон на възможните и прояви.

По темата на представения от Емил Георгиев дисертационен труд цялостно изследване, насочено към функциите и мястото на системите за ограничено видеонаблюдение за корпоративни потребности в частност, но и в системата за национална сигурност в Република България като цяло не ми е известно да е провеждано.

В дисертацията са реализирани и редица стойностни идеи:

1. Извършено е задълбочено научно изследване на характеристиките на съвременните системи за отдалечено видеонаблюдение и аргументирано е предложена класификация на основните компоненти в зависимост от техните технически възможности.

2. Предложен е определен теоретичен модел с практико-приложна насоченост за проектиране на нови системи за отдалечено видеонаблюдение, в услуга на потребители с различни финансови възможности.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

В съдържателен план може да каже че дисертацията има добре осмислена структура. Дисертационният труд се състои от 169 страници, от които основния текст е 116 страници, приложения са 22 страници, речника на използваните съкращения е с обем от 31 страници, библиографската справка е от 3 страници. Броят на публикациите по дисертацията – 4.

Основните части са добре формулирани и са в логична последователност. Отделните глави са добре балансирани в обемен и в съдържателен план.

Съдържанието, увод, три глави, общи изводи и предложения и заключение, наред с приложенията и речника с използваните съкращения на представения дисертационен труд напълно съответства на неговата тема и изцяло я покрива. В библиографската справка са посочени 38 източника от които 2 нормативни документа са на български език, 7 литературни източника са на руски език, 7 са на английски език и 22 източника представляват интернет ресурс. Библиографското описание отговаря на *„Изискванията на БДС 15419-82 за библиографско описание на книги, БДС 17264-91 библиографско описание аналитично описание на съставни части от публикации в книжни материали” и правилата за оформяне на библиографско цитиране, посочени в Официалния правописен речник на българския език на БАН от 2012 г.*

В приложенията 1 и 2 са представени анкетната карта на проведеното емпирично изследване и резултатите от него, изразени в графична форма

Всяка от главите е тематично и логично отделена част, като завършва с обширно представени изводи, които обобщават позицията на автора.

В уводната част са изведени актуалността на избраната тема, предмета и обекта на изследването са определени правилно, формулирани са целта и задачите, при решаването на които авторът ще я постигне.

Посочена е и използваната методология: *литературен обзор; системен подход, исторически и факторен анализ и синтез, сравнение и статистическа обработка на информацията, функционален анализ.*

В дисертационния труд е извършено изследване по метода на експертните оценки на част от основните проблеми.

Работната хипотеза на автора допуска, че при създаването на работещ модел за проектиране на отдалечено видеонаблюдение на база натрупания опит, който да систематизира и типизира основните видове системи, то това ще доведе до оптимизиране на похарчените финансови средства за изграждане на видеонаблюдение като същевременно се намалят лобистките и корупционни практики, които владеят този пазар в Р България, с което значително ще се повиши ефективността на новоизградената инфраструктура което е напълно възможно при провеждането на целенасочени дейности в тази посока.

В уводната част съвсем аргументирано и подробно са посочени основанията на автора да разработи тази недобре изследвана от съвременната наука сфера. Позицията на автора е категорична, че *..Видеонаблюдението не е застраховка срещу загуби и злоупотреби, но то дава сигурността, че има голяма вероятност нарушителят да бъде заловен. Такава система събира огромна информация, за да подобрите управлението на много аспекти, засягащи вашата фирма.*

Една от най-важните задачи на бизнеса е да съблюдава за доброто обслужването на клиентите!..

Избраната тема обхваща много аспекти от дейността „Охрана с видео наблюдение“ и съвсем естествено авторът посочва редица ограничения в уводната част. Направените ограничения са обективно предопределени. Те отговарят на общия замисъл на дисертационния труд и могат да се приемат.

Сам по себе си уводът олицетворява намерението на автора за сериозно научно усилие в избраната проблемна област. Той е добро начало на изследване от подобен характер.

Първа глава разглежда детайлно различните компоненти на система за отдалечено видеонаблюдение. Тук в тази част от дисертацията, в необходимия обем, на достъпен и разбираем език авторът демонстрира висок професионализъм по отношение на разглежданите средства за отдалечено видеонаблюдение и добри възможности при систематизиране на огромната по обем информация. Според мен, без да съм специалист в конкретната област, авторът е успял да покаже главните достойнства и най-съществените недостатъци на различните средства. По принцип, тази глава е твърде полезна за всички потребители, които имат намерение да инвестират в охрана чрез система за отдалечено видеонаблюдение.

Втора глава продължава позитивното развитие на работата. Тук се изследва подробно и се дефинира наличната инфраструктура, описани са входящи данни, специфични потребности и ограниченията на проекта.

В тази глава авторът демонстрира много професионален поглед за качествата на различните системи, както и сериозни познания за състоянието на пазара за мрежови продукти.

Тя е добра като съдържание и четивна като текст. В нея е изложена авторовата визия и знание, конкретика и позиция. Представени са схеми, които онагледяват достойнствата на различните продукти, с които се улеснява читателя за ориентиране в специфичната проблематика.

В трета глава авторът създава алгоритъм за проектиране на отдалечено видеонаблюдение, като за повишаване информираността на различните потребители и облекчаване на клиентската ориентираност дисертантът предлага блок схема на модела за проектиране при изготвянето на идеен проект. Предвидени са и възможности за оптимизиране на вече избрания проект, чрез подходящи софтуерни инструменти.

Отчетено е, че към настоящият момент не е възможна оптимизация на новосъздадения продукт, поради липсата на нужния обем данни за работата му, но отворената инфраструктура позволява бърза адаптация към нуждите на потребителите.

Прави добро впечатление стремежа на автора да удовлетвори потребностите и интересите на потенциалните потребители, като им предоставя възможности за избор на такава система за видеонаблюдение, която е съобразена с финансовите им възможности. **Общите изводи** до голяма степен представят напълно и убедително всичко онова, което разработката съдържа.

Що се касае до **Заключението**, то отговаря на изискванията за една дисертация и на очакванията както на не притежаващия конкретната експертиза читателя така и на бъдещите инвеститори.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала

Анализите в дисертационния труд се базират както на сериозния личен опит на докторанта, така и на добре осмислената експертна литература по изследвания проблем.

С увереност може да се твърди, че докторантът е успял да се справи със сложното предизвикателство, като е разрешил поставените задачи и е постигнал целта на дисертацията.

Приемам заявените в дисертационния труд научни и научно-приложни приноси. Считаю, че представената в увода хипотеза е потвърдена.

Използването на значимо количество научни трудове и справочна литература, прилагането на методите на исторически и факторен анализ и синтез, сравнение и статистическа обработка на информацията, функционален анализ, както и от резултатите на извършено изследване по метода на експертните оценки на част от основните проблеми, дават основание да се приеме, че дисертационния труд е достоверен и научно обоснован.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Изведените научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд са лични, оригинални и съществени. За разлика от други дисертационни изследвания те са скромно отразени, но това не намалява тяхната стойност. Чрез тях обективно се отразяват амбицията и научните търсения на автора и изцяло се приемат

Научните приноси на Емил Георгиев се заключават с обогатяване на съществуващата теория в областта на изграждане и експлоатация на съвременните системи за отдалечено видеонаблюдение с идентификацията на някои нови техни характеристики.

Разработен е и теоретичен модел за проектиране на системи за отдалечено видеонаблюдение с идеята за универсалност, съобразен с икономическата съобразност и финансовите възможности на потенциалните заявители.

Научните резултати от дисертационния труд могат да бъдат използвани от експертната общност в тази област и да намерят място в процеса на обучение по корпоративна сигурност и по защита на класифицираната информация.

Научно приложните приноси са свързани с разработването на структурно-логическа процедура за проектиране на видеосистеми за отдалечен достъп и са формулирани целесъобразни направления за повишаване ефективността на използването на системите за отдалечено видеонаблюдение.

Те могат да послужат при изграждане на системите за сигурност както от различните частни компании, така и от различни структури на държавния апарат.

В този план може да се приеме, че представеният дисертационен труд е самостоятелно научно-теоретично изследване с ярка практическа насоченост.

Считам, че постигнатите резултати, заявените в дисертационния труд научни и научно-приложни приноси са лично дело на докторанта Емил Живомиров Георгиев.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството.

Авторът Емил Георгиев е представил четири доклада от които един изнесен и е публикуван в Сборник доклади на ВВМУ "Никола Йонков Вапцаров", Том 1, Варна, 2015 г., един доклад е изнесен и публикуван в Сборник доклади от Международна годишна научна конференция, ВА "Георги Стойков Раковски", Том 2, София, 2017 г. и два доклада са изнесени на Международната научна конференция във ВА "Георги Стойков Раковски", София, през 2018 г. и са все още под печат.

Посочените от автора публикации са самостоятелни авторски материали, те са в пълно съответствие с темата на дисертационния труд и са свързани с резултатите от направените изследвания.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

При разработването на своя дисертационен труд Емил Георгиев е проучил 38 източника от които 2 нормативни документа са на български език, 7 литературни източника са на руски език, 7 са на английски език и 22 източника представляват интернет ресурс.

Използваните литературни източници са актуални и имат отношение към областта на научните търсения на автора. Същите са ползвани и приложени коректно за аргументиране на неговите тези.

От гореизложеното може да се обобщи, че Емил Живомиров Георгиев притежава задълбочени познания по състоянието на основния научен проблем и сериозен практически опит, вследствие на това демонстрира възможности и умения креативно и творчески да оценява литературния материал и да отстоява своята гледна точка.

7. Оценка за автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е оформен съгласно изискванията. В него коректно са отразени актуалността, целите, задачите и авторовата хипотеза. В логическа последователност е проследена методологията на научните изследвания на автора и са подчертани получените научни и научно-приложни резултати.

8. Критични бележки

Към предложената за рецензиране дисертация могат да се направят и някои критични бележки, както и определени препоръки от които авторът би могъл да се възползва в бъдеще.

- Целта на изследването е изложена многопластово и би следвало да е по-стегната като формулировка;
- Предмета на дисертацията а също и обекта би следвало да се изложат по-прецизно;
- Изводите към отделните глави и особено общите изводи би следвало да се представят по-синтезирано;
- Недостатък е и малкото използвана литература- посочени са 38 източника;
- Забелязват се някои редакционни и правописни грешки в дисертацията а също и в автореферата.

Направените препоръки не намаляват и не омаловажават достойнствата на дисертационния труд и постигнатите резултати.

Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Познавам Емил Живомиров Георгиев като докторант във Военна академия „Г. С. Раковски“. Същият притежава задълбочени теоретични знания, голям практически опит и висока професионална подготовка.

9. Заключение

На основата на направения анализ на представения ми за рецензиране дисертационен труд мога да категорично да посоча, че той представлява задълбочено и самостоятелно научно изследване в областта на националната сигурност с ясно изразени научни и научно-приложни приноси. Представения дисертационен труд с автор Емил Живомиров Георгиев и автореферата към него напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото прилагане за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Оценка на дисертационния труд

Предвид посоченото давам положителна оценка на предложението за рецензия дисертационен труд на тема „Създаване на универсална методика за проектиране на отдалечено видеонаблюдение за корпоративна сигурност“ и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на Емил Живомиров Георгиев в област на висше образование 9 „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“, докторска програма „Военнополитически проблеми на сигурността“

16.07.2018 г.

РЕЦЕНЗЕНТ

Заличено на осн.
чл.2 от ЗЗЛД

Доц. Стефко Смоленов